

Gazeta bezpłatna i najbliższa ludziom

ECHO

Lubczyk

OBCH
Pawilon 110

Przyjęcia

7 dni w tygodniu

- rodzinne, taneczne i inne:
chrzciny, 18-tki, śluby, stypy,
- rocznice, imieniny, itp.
- obiady pon.- piątek 13.30-17.00

f lubczykpiatkowo

601-226-264

STYCZEŃ 2025

ISSN 1505-4497

Nr 1/354

rok XXVIII

Bezpłatna

Piątkowa

Świąteczne akcenty

str. 5

**Wspaniałego,
pełnego sukcesów
oraz wielu radości
nowego 2025 roku**

życzą
**Zarząd, Rada Nadzorcza,
Rady i Administracje osiedli
PSM
oraz „Echo Piątkowa”**

internet
& telewizja

**SZYBKI
JAK
ŚWIATŁO**

east AND west
Do zobaczenia w domu.

Biuro os. B. Chrobrego 24, Poznań

eastwest.com.pl

RESTAURACJA - KAWIARNIA ABUS

- obiady domowe
- organizacja przyjęć okolicznościowych
- catering

Zapraszamy

Pon.- pt. 11.00 - 18.00

Sob.- niedz. 12.00 - 18.00

PCK „Dąbrówka” os. Bolesława Chrobrego 120

Tel. 731 963 608, 797 865 235

Abusrestauracja.pl kontakt@abusrestauracja.pl

USŁUGI REMONTOWE

- ★ malowanie
- ★ tapetowanie
- ★ szpachlowanie
- ★ układanie płytek
- ★ instalacje sanitarne
- ★ panele   ★ płyta GK
- ★ karcher

tel. 515 550 833

NFZ

PRZYCHODNIA LEKARZA RODZINNEGO

NOWE GABINETY DUŻY PARKING

UDOGODNIENIA DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

LEKARZ RODZINNY, PEDIATRA

PIELĘGNIARKA, PUNKT POBRAŃ,

DIAGNOSTYKA, OBRAZOWA, SPIROMETRIA

UL. STRAŻY LUDOWEJ 37

TEL.: 885 445 558

PN - PT

08:00 - 18:00

Działo się w Koronie

Świąteczne życzenia i prezenty

Wokalistka Urszula Lidwin zdominowała atmosferę dorocznej wigilii w klubie Korona na osiedlu Bolesława Śmiałego. Polskie i angielskie świąteczne piosenki w jej wykona-

niu otuliły klubowiczów i zaproszonych gości ciepłym brzmieniem.

Większość zasiadających za stolami z pysznymi wypiekami i kawą wtórowała piosenkarce. A już polskie kolędy śpiewali obowiązkowo wszyscy razem. Podobnie jak utwór „Feliz Navidad”, który doczekał się nawet polskiej zwrotki.

Na spotkanie wigilijne w Koronie oprócz klubowiczów przybyli m.in. prezesi Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej: Jacek Kolaćek i Grzegorz Maćko-

wiak, Mariusz Talaśka, zastępca przewodniczącego Rady Nadzorczej, oraz Lech Kuźmiński, zastępca przewodniczącego rady osiedla.

Obecni byli też przedstawiciele ośrodków dla młodzieży w Stemplewie i Mosinie oraz „Przylesia”, które właśnie dołączyło do przyjaciół klubu. Seniorzy i Zarząd PSM przygotowali dla dzieci i młodzieży mnóstwo paczek z prezentami świątecznymi. (*big*)

TERMEDICA
NFZ
 Narodowy Fundusz Zdrowia

PROGRAM BADAŃ PRENATALNYCH

 z PROGRAMU BADAŃ PRENATALNYCH
 mogą skorzystać kobiety w ciąży w ramach NFZ.

PROGRAM OBEJMUJE BADANIE USG:

 I trymestr pomiędzy 11 a 14 tygodniem ciąży
 II trymestr pomiędzy 18 a 22 (+6) tygodniem ciąży

Zapraszamy do skorzystania

Niezbędne jest posiadanie skierowania od lekarza prowadzącego, bez względu na to czy ciąża jest prowadzona w poradni na NFZ czy gabinetnie prywatnym.

NASILEKARZE:

- dr n. med. Kaluba-Skotarczak Agnieszka
- dr n. med. Lorenc Anna

TERMEDICA

 Os. Bolesława Chrobrego 101, 60-681 Poznań
 BUDYNEK D

 W celu rejestracji zapraszamy do kontaktu pod numerem: **609 476 005**
 lub e-mail: prenatalne@termedica.pl
 (w przypadku trudności w dozwonieniu się poprosimy o wiadomość
 SMS – oddzwonimy)
www.termedica.pl
RADCA PRAWNY

- rozwód, separacja, podział majątku
- władza rodzicielska, opieka, alimenty
- spadki - nabycie, zachowek, testamenty
- procesy o odszkodowania, umowy, ZUS

tel. 601 999 570
KANCELARIA: os. J. III Sobieskiego 36/15
 Spotkania do uzgodnienia

Studio Fryzur "Glamour"

os. B. Chrobrego 36 (pawilon przy piekarni)

- ◆ koloryzacja i modelowanie
- ◆ strzyżenie pań i dzieci
- ◆ strzyżenie męskie
+ pielęgnacja brody

Zapraszamy na usługi przy kawie.

Kontakt 534 928 696 lub
studiofryzurglamour.booksy.com

 pon. i sob. 9:00 - 14:00
 wtorek - piątek 9:00 - 19:00

Pyry i spółka

**Bezpłatna dostawa
 do mieszkania pn-pt
 w godz. 17-20
 warzywa i owoce
 z gospodarstwa
 bez oprysków
 przetwory domowe
 i wiejskie jajka.**

Tel. 787 209 322

Lokale użytkowe

- ◆ Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa zaprasza do wynajmu sal tanecznych w Piątkowskim Centrum Kultury „Dąbrówka”. Kontakt: Piątkowskie Centrum Kultury „Dąbrówka” os. Bolesława Chrobrego 117 A, 60-681 Poznań, tel.: 61 822 38 33, e-mail: dabrowka@psm.poznan.pl

- ◆ Lokale użytkowe do wynajęcia na os. Bolesława Śmiałego:
    - w budynku numer 17 dojazd od strony ul. Wiechowicza, powierzchnia 80,3 m kw.
    - w budynku numer 22 z dojazdem od ul. Umultowskiej, powierzchnia 61,4 m kw.
    - w budynku numer 30 z dojazdem od ul. Wachowiaka, powierzchnia 14 m kw.
- Informacja: Administracja Osiedla Bolesława Śmiałego paw. 104 Kontakt: 61 823 60 41; e-mail: adm.smialy@psm.poznan.pl

123 Przeprowadzki
Profesjonalnie-Szybko-Niedrogo

- Przeprowadzki prywatne i firmowe
- Sprzedaż kartonów przeprowadzkowych
- Usługi transportowe (pianina)
- Przenoszenie mebli

Kontakt Tel. 61 843 91 61 lub 668 23 24 55
www.123przeprowadzki.pl

Komunikaty i informacje o przetargach ogłaszanych przez Poznańską Spółdzielnię Mieszkaniową znajdują się na stronie internetowej:

psm.poznan.pl/info.php

 Aktualne informacje o atrakcyjnych lokalach mieszkaniowych i użytkowych do wynajęcia na poszczególnych osiedlach dostępne są na stronie internetowej PSM www.psm.poznan.pl w zakładce:

OFERTY LOKALE UŻYTKOWE
OFERTY LOKALE MIESZKALNE

U Przyjaciół

Rok kilkaset wydarzeń

Koniec roku to niezliczone okazje do sąsiedzkich spotkań w wieloosobowym, międzypokoleniowym gronie. Jedną z nich był benefis klubowy wybitnej śpiewaczki operowej Waławy Górny Rann, która mieszka na os. Bolesława Chrobrego i należy do klubu „Przyjaciele” od wielu lat.

Podczas uroczystego spotkania zaprezentowała w formie nagrań wideo wybrane akty z oper, które zaśpiewa-

ła na deskach oper i teatrów polskich: Aida, Madame Butterfly, Baron Cygański. Podczas spotkania można by-

ło także obejrzeć jej kostiumy sceniczne. Licznie zgromadzona publiczność zadawała pytania, słuchała z uwagą oraz nagrodziła artystkę, swoją koleżankę z osiedla, gromkimi brawami.

Kilkadziesiąt dzieci oraz osób dorosłych wzięło udział w osiedlowych mi-

kołajkach. Imprezę przygotowała instruktorka klubu razem z seniorkami, osobami dorosłymi związanymi z klubem. Sąsiedzka akcja strojenia skweru została połączona z warsztatami artystycznymi oraz spontanicznymi tańcami w zaułku do świątecznych piosenek.

Na tronie pod blaszakiem zasiad-

Mikołaj Mirek, który chętnie fotografował się z zainteresowanymi osobami. Świąteczny nastrój potęgowało klimatyczne oświetlenie na drzewkach.

W klubie odbyły się także gwiazd-

kowe spotkania sąsiedzkie: kolektywne muzykowanie przy akompaniamencie pianistki z wykorzystaniem małych instrumentów perkusyjnych, a także spektakl dla dzieci Kamishibai pt. „Bajka japońska o ogrodzie niebios”, który zaprezentowała animatorka stowarzyszenia Zielona Grupa.

Grupa seniorów wybrała się także na bilard oraz do Lumina Parku w Ogrodzie Dendrologicznym. Listopad zakończyliśmy imprezą andrzejkową, podczas której kilkadziesiąt osób wywróżyło sobie przyszłość z lanego wosku. Klubowicze zaplanowali tak-

że uroczystą wigilię w restauracji 7 Drzew w Biskupicach, która była okazją do podsumowań i zacieśnienia sąsiedzkich relacji.

To był intensywny rok! W klubie i poza nim odbyło się kilkaset wydarzeń: zajęć ruchowych, artystycznych, festynów, warsztatów, imprez okolicznościowych, spotkań integracyjnych. Dziękujemy za wspaniałą frekwencję i zapraszamy!

Sylvia Czubała

Pośród szopek i choinek

Uwierzyć w magię świąt

Ani śniegu, ani mrozu i świątecznych akcentów na osiedlowych alejkach jakby mniej niż w latach poprzednich. Czyżby nieustanne świętowanie, do którego ciągle nawołują w mediach, zaczęło ludziom wychodzić już bokiem?

Niewątpliwie przybywa osób, które nie przejmują się tradycją i święta spędzają wypoczywając w kurtkach. Nadal jednak większość mieszkańców pozosta-

je wierna tradycji i święta spędza w gronie rodzinnym, przy choince oraz stołach

zastawionych przeróżnymi smakołykami.

O magii świąt przypominają nie tylko filmy w telewizji ale także liczne stoiska z choinkami oraz świąteczne iluminacje rozblyskujące w wielu zakątkach osiedli. W świąteczne akcenty szczególnie obrodziło na osiedlu Jana III Sobieskiego. W

dwóch miejscach urządzono tam tradycyjne szopki, pojawiły się także figury św. Mikołaja oraz towarzyszącej mu asystentki. Świąteczne i kolorowe postacie budzą duże zainteresowanie dzieci. I jak, widząc ich roześmiane miny oraz bijącą z oczu nadzieję na prezenty, nie uwierzyć w magię świąt?

Rowerem szybciej i bezpieczniej

Inwestycje na dwa kółka

Projekty przewidujące dalszą rozbudowę ścieżek rowerowych w mieście zyskały duże poparcie w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2025.

Blisko 6 tysięcy głosów zdobył mały projekt „Rowerowy lepszy Poznań”, którego celem jest poprawa przejazdów rowerowych. Dzięki niemu poprawi się komfort i bezpieczeństwo ruchu jednośladow, a co za tym idzie więcej mieszkańców stolicy Wielkopolski będzie mogło dojeżdżać do pracy i szkół na rowerach.

Przyszłorocznych rowerowych inwestycji jest więcej. Łatwiej będzie dojechać jednośladem ze Strzeszyna do centrum po wydzieleniu drogi dla rowerów z wykorzystaniem szerokiej jezdni ul. Koszalińskiej od ronda przy ul. Literackiej do ul. Gołęcińskiej.

Ze środków PBO nastąpi także renowacja ścieżek wokół Rusałki. Zrewitalizowane zostaną i zyskają nową nawierzchnię zdegradowane odcinki tras rowerowych wokół jeziora o łącznej długości ok. dwóch km. Kontynuowana będzie także rozbudowa południowych odcinków popularnej Wartostrady, którą dojechać będzie można na tereny Wielkopolskiego Parku Narodowego. Mieszkańcy Piątkowa czekają też na rozbudowę Wartostrady w kierunku północnym aby zyskać dogodny dojazd do Biedruska i Puszczy Zielonka.

O medale i puchary

Pojedyńki kadetów w sumo

Blisko 120 zawodników sumo reprezentujących 22 kluby z całej Polski rywalizowało na „dohyō”, czyli macie do sumo ustawionej w sali klubu „Sobieski Poznań” w turnieju o Puchar Polski.

W zawodach kadetów i kadetek w sumo zawodnicy z Piątkowa zdobyli dwa medale oraz dwa piąte miejsca. Najlepiej zaprezentował się Danylo Priadun, który w kat. 90 kg wygrał wszystkie pojedynki i w finale nie dał szans zawodnikowi z Bielawy. Srebrny medal zdobył w kat. 70 kg Michał Wojciechowski, który po zaciętej

walce w finale uległ zawodnikowi z Szubina. Drużynowo KS „Sobieski Poznań” zajął drugie miejsce.

TRZY MEDALE

Z międzynarodowego turnieju o Puchar Polski juniorów w zapasach w stylu klasycznym, rozegranego w Wałbrzychu, do Poznania jadą trzy medale i tytuł najlepszego zawodnika turnieju dla Sebastiana Warchoła. Obok niego na podium stanęli także Yehor Kovalov i Hubert Wysoczański.

HEROS LADY

W międzynarodowej ob-

sadzie – 300 zawodniczek z 18 krajów – rozegrano turniej Heros Lady Open 2024. Wojowniczkę z klubu „Sobieski Poznań” wywalczyły cztery medale na tym największym turnieju zapaśniczym dla kobiet. Zawody zorganizowane w Boguszowie-Gorze stały na wysokim poziomie i dostarczyły wiele sportowych emocji. Me-

dalistkami zostały: Amelia Borkowska, Marta Berezzyńska, Maja Wejchan i Nadia Kostrzewa.

W KUTAISI

Na międzynarodowym turnieju zapaśniczym w dalekim Kutaisi, w Gruzji, zawodnicy „Sobieskiego” trzykrotnie stawali na podium. W zawodach rywalizowało aż 480 zapaśników z wielu krajów. Najlepiej z Polaków spisał się Maciej Grynia, który zajął drugie miejsce. Trzecie miejsca wywalczyli Borys Żerański oraz Olaf Nowicki.

*Andrzej Słabęcki
Fot. - Maciej Kula,
Lajos Benedek*

Zapasy z Gwiazdorem

Tradycyjnie w przedświąteczny czas, po raz kolejny

najmłodszy zapaśnicy spotkali się na grudniowym turnieju

„Zapasy z Gwiazdorem - Maluchy na Matach”. Frekwen-

cja dopisała, na matach KS Sobieski Poznań rywalizowało

65 małych wzrostem ale wielkich duchem zawodników. Każdy mógł się wykazać i zaważczyć w prawdziwej walce zapaśniczej. Organizatorzy dzięki wsparciu PSM przygotowali pamiątkowe medale, puchary i drobne upominki.

**POZNAŃSKA
SPÓŁDZIELNIA
MIESZKANIOWA**

Informacje o PSM

Biura Zarządu Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej czynne:

- w poniedziałki w godz. 7.00 – 17.00
- od wtorku do piątku w godz. 7.00 – 15.00

Kasa Spółdzielni w budynku Zarządu PSM na os. Bolesława Chrobrego 117 otwarta od 1. do 15. dnia miesiąca w godz.: poniedziałek 9.00 – 16.45, wtorek - piątek 9.00 – 14.00

Konsultacje nad inwestycjami

Zagrożony osiedlowy parking

Niebawem na obrzeżach piątkowskich osiedli rozpoczną się kolejne wielkie inwestycje miejskie. W minionych miesiącach odbywały się nad nimi konsultacje społeczne. Ich wynik może mieć duże znaczenie dla mieszkańców os. Stefana Batorego.

W listopadzie zainteresowani mieszkańcy mogli zgłaszać uwagi i propozycje zmian dotyczące koncepcji przebudowy ulicy Lechickiej, na odcinku od ul. Murawa do skrzyżowania z ulicami Piątkowską i Wojciechowskiego. W dokumentach planistycznych, odcinek ten opisany jest jako fragment tzw. trzeciej ramy komunikacyjnej Poznania. Jednak o kontynuowaniu

tego przedsięwzięcia mającego usprawnić ruch w poznańskiej aglomeracji niewiele się w ostatnim czasie mówi. Obecnie ten dwukilometrowy odcinek ul. Lechickiej stanowi wąskie gardło w postaci jednojezdniowej drogi. Przedstawiona koncepcja przewiduje jego rozbudowę do dwóch jezdni z dwoma pasami ruchu w każdą stronę, przebudowę skrzyżowań oraz budowę dróg dla pieszych i rowerzystów po obu stronach jezdni.

W grudniu natomiast odbyły się konsultacje nad planowaną przebudową skrzyżowania drogowo-kolejowego w ciągu ul. Umultowskiej. Już obecnie trudno nim przejechać a w związku z postępującą rozbudową trasy kolejowej i pla-

nowaniem utworzeniem stacji Poznań-Piątkowo komplikacje na przejeździe będą narastać. Dlatego planowana jest w tym miejscu budowa bezkolizyjnego skrzyżowania w formie tunelu pod torami kolejowymi.

Jednak projekt przebudowy budzi zastrzeżenia okolicznych mieszkańców. Dlatego Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa w ogłoszonym komunikacie stwierdza, że „sprzeciwia się planowanej w obecnym kształcie inwestycji kosztownemu zmniejszeniu spółdzielczego parkingu. Działka pod parking została zakupiona przez Spółdzielnię, która wybudowała parking dla mieszkańców na 138 miejsc postojowych. Według przedstawionego przez ZDM pro-

jektu, zostanie nam zabranych ok. 70 miejsc postojowych. Obecny wjazd na parking z ul. Umultowskiej zostałby zlikwidowany, a wjazd odbywał się będzie wzdłuż budynku nr 39, po obecnych terenach zielonych.” Spółdzielnia apeluje więc do mieszkańców o włączenie się w konsultacje i obronę miejsc parkingowych których na osiedlu Batorego bardzo brakuje.

W grudniu konsultowano także plany przebudowy skrzyżowania drogowo-kolejowego w ciągu ulicy Naramowickiej, prowadzącej do Radojewa i Biedruska. Zakładają one wykonanie przejazdu nad linią kolejową oraz budowę nowych dróg dla pieszych i rowerzystów. (i)

Os. Władysława Łokietka

Dla miłośników sportu, kultury i zieleni

Jakub Nawrocki od kilku miesięcy kieruje Administracją os. Władysława Łokietka

Sporo zmian zachodzi na osiedlu Władysława Łokietka. Od lipca działa nowe kierownictwo osiedlowej administracji, wdrażany jest system iMieszkaniec, we współpracy ze szkołą rozpoczęto dostępne dla wszystkich zajęcia tenisa stołowego a wkrótce osiedlowy klub przeprowadzi się do nowej siedziby.

Widocznym znakiem zachodzących przemian są także prowadzone z rozmachem zabiegi pielęgnacyjne wokół osiedlowej zieleni. Jest ona ozdobą tego kameralnego osiedla ale wymaga też wielu starań. Obok nasadzeń i nawożenia nieodzowne są także przycinki mocno wybujałych drzew. Sprawom zieleni wiele uwagi poświęca od pierwszych dni swej pracy Jakub Nawrocki, kierownik Administracji os. Władysława Łokietka,

który od dawna związany jest z Poznańską Spółdzielnią Mieszkaniową i przez trzy lata był zastępcą kierownika na os. Jana III Sobieskiego.

–Osiedle Łokietka jest małym osiedlem ale zieleni na nim jest dużo. Z rozmów mieszkańcami wiem, że kwestie dbałości o nią są dla nich bardzo ważne. Ale opinie bywają rozbieżne. Jedni domagają się pilnego usunięcia przerośniętych i zasłaniających okna gałęzi, inni z kolei chcą bronić każdego listka. Zapewniam, że wynajmowane specjalistyczne firmy wykonują wszelkie zabiegi pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniami sztuki ogrodniczej. Przeprowadziliśmy już przycinki żywopłotów, będą też przycinane niektóre drzewa. Nie przewidujemy jednak wycinki zdrowych drzew – podkreśla kierownik.

Z pracami na trawnikach i rabatach związane są naprawy i modernizacje tzw. małej architektury. Systematycznie odnawiane będą najbardziej wysłużone fragmenty osiedlowych alejek oraz pojemniki na odpady czy ławki. Podobne renowacje przechodząc będą także osiedlowe place zabaw.

rym sukcesem. Dobięgi bowiem końca prowadzony od kilku lat na osiedlu program wymiany w budynkach wewnętrznych linii zasilania energetycznego oraz odcinków od złącz kablowych do rozdzielni głównych budynku. Zastąpienie starych wysłużonych aluminiowych kabli o małych przekrojach

Przycinanie żywopłotów i krzewów sprzyja ich bujnemu rozrostowi

Wkrótce zacznie się także zmieniać oznakowanie na uliczkach i przy parkingach. Przygotowana i zatwierdzona jest już bowiem dokumentacja Stałej Organizacji Ruchu i niebawem rozpocznie się jej wdrażanie. Obowiązujące SOR nie powinno się wiązać z pojawieniem się większej liczby znaków, natomiast ułatwi egzekwowanie przestrzegania przepisów przez zmotoryzowanych. Nie będzie już możliwości parkowania w miejscach niedozwolonych i łatwiejsze stanie się usuwanie wraków tarasujących miejsca postojowe, o które wciąż trudno na osiedlu.

Nieco zamieszania na początku jesieni wprowadziła zmiana firmy odbierającej odpady z terenu osiedla. Została ona wyłoniona w przetargu przeprowadzonym przez Urząd Miasta i przejęcie nowych zadań sprawiło nieco kłopotów z terminowym wywozem odpadów, zwłaszcza wielkogabarytowych czy zielonych. Ale niekiedy do ich powstawania przyczyniają się sami mieszkańcy nie przestrzegający terminów odbioru ani zasad segregacji i zawałający śmietnikowe altanki zwałami przeróżnych gabarytów.

Miniony rok zakończył się spo-

(wbudowanych jeszcze podczas powstawania budynków) – miedzianymi o większych przekrojach umożliwiającymi przejście mieszkańcom na instalację trójfazową. Modernizacja zasilania budynku umożliwi zwiększenie wydajności oraz przede wszystkim poprawi bezpieczeństwo. Zdarzyły się bowiem już pożary, na szczęście nikomu nic się nie stało. Nowe linie zapewnią mieszkańcom więcej energii elektrycznej, której potrzeba coraz więcej ponieważ w naszych

Wkrótce rozpocznie się odnawianie elewacji bloku nr 1

domach pojawia się coraz więcej sprzętów elektrycznych oraz więcej ludzi rezygnuje z gazu na rzecz kuchenek indukcyjnych. Mimo, że korzystamy w mieszkaniach coraz częściej z energooszczędnych urządzeń, to jednak w sumie zapotrzebowanie na prąd rośnie. Dlatego wymiana wewnętrznych sieci była koniecznością. A teraz jeszcze czas

nego systemu obiegu informacji iMieszkaniec. –Nasze osiedle jest pierwszym na Piątkowie, w którym jest wykorzystywany to narzędzie nowoczesnego zarządzania. Zostaliśmy przeszkoleni przez firmę wdrażającą ten system i korzystamy już z nowego rozwiązania, aby usprawnić proces wewnętrznego obiegu informacji. Ułatwia ono przysyłanie danych o awariach oraz realizacji zadań przez firmy zewnętrzne oraz siły własne. Pierwsze doświadczenia są więc pozytywne, a w przyszłości po przetestowaniu możliwości systemu oraz naniesieniu poprawek skorzystają zapewne także mieszkańcy – mówi J. Nawrocki.

Dobre zmiany czekają także bywalców klubu osiedlowego „Złoty Liść”, który prowadzi ożywioną działalność nie tylko kulturalną, bo zachęca także do aktywności sportowych i turystycznych. Niebawem będą mogli się oni przeprowadzić do nowej większej i przestronniejszej siedziby w budynku 4I. Konsultacje z klubowiczami oraz Radą Osiedla na temat aranżacji nowych pomieszczeń przebiegły pozytywnie. Nowy lokal wymaga jeszcze prac modernizacyjnych, ale wiosną klubowicze będą mogli rozwinąć skrzydła w odnowionych pomieszczeniach. Natomiast miłośnicy sportu już mogą doskonale umiejętności w bezpłatnych zajęciach tenisa stołowego prowadzonych w poniedziałki i środy we współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 1. Osiedlowi radni, którzy byli inicjatorami ich zorganizowania zapraszają do udziału w nich wszystkich mieszkańców w każdym wieku. (i)

W przyszłym roku następować będzie także odnowa elewacji kolejnych budynków. W pierwszej kolejności malowane będą bloki 1 i 2 a po nich 7 i 9. Ułatwieniem w przygotowywaniu oraz realizacji prac remontowych powinno być wprowadzenie elektronicz-

Osiedlowy klub przeprowadzi się do bloku 4I

Wprowadzanie Stałej Organizacji Ruchu wiązać się będzie ze zmianą oznakowania

INFORMATOR PSM

Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa
Osiedle Bolesława Chrobrego 117
60-681 Poznań
tel. 61 8272-200
e-mail: info@psm.poznan.pl
www.psm.poznan.pl

Administracja Osiedla Bolesława Chrobrego
os. Bolesława Chrobrego 110/11
60-681 Poznań
tel.: 61-82-23-912, 61-82-23-942, 61-82-23-271
e-mail: adm.chrobry@psm.poznan.pl
Kierownik – Marcin Majchrzycki
Dyżurny instalator: 502 390-632
Dyżurny elektryk: 502 390-642

Administracja Osiedla Jana III Sobieskiego i Marysieńki
os. Jana III Sobieskiego 103
60-688 Poznań
tel.: 61-82-34-301, tel.: 61-82-34-291 dział techniczny
e-mail: adm.sobieski@psm.poznan.pl
Kierownik - Maciej Delikta
Dyżurny instalator: 605 781-596
Dyżurny elektryk: 605 781-598

Administracja Osiedla Bolesława Śmiałego
os. Bolesława Śmiałego 104
60-682 Poznań
Telefony:
61-82-36-021 - Sekretariat
61-82-36-041 - Dział Techniczny (wew. 377, 388)
61-82-36-021 - Dział Administracyjny (wew. 366)
e-mail: adm.smialy@psm.poznan.pl
Kierownik - Maciej Graczyk
Dyżurny instalator: 605 594 962 lub 530 470 871
Dyżurny elektryk: 605 594 962 lub 530 470 871

Administracja Osiedla Stefana Batorego
os. Stefana Batorego pawilon nr 38 A wejście A
60-687 Poznań
tel.: 61-82-17-381, 61-82-18-041,
e-mail: adm.batory@psm.poznan.pl
e-mail: tech.batory@psm.poznan.pl
Kierownik - Janusz Piskor
Dyżurny instalator 606 189-518
Dyżurny elektryk 606 189-794

Administracja Osiedla Władysława Jagiełły i Zygmunta Starego
os. Władysława Jagiełły bud. nr 29
60-694 Poznań
tel. 61-822-58-31, tel. 61-822-28-27
e-mail: adm.jagiello@psm.poznan.pl
Kierownik - Joanna Wiśniewska
Dyżurny instalator: 603 450 357
Dyżurny elektryk: 518 491 233
Gospodarz osiedla OWJ 782 012 362
Gospodarz osiedla OZS 607 439 491

Administracja Osiedla Władysława Łokietka
os. Władysława Łokietka 102
61-616 Poznań
tel. 61- 82-27-461
e-mail: adm.lokietek@psm.poznan.pl
Kierownik - Jakub Nawrocki
Dyżurny instalator: 602 279-530
Dyżurny elektryk: 602 278-751

W klubie Batory

Od wernisażu po samoobronę

Grudzień w klubie Batory rozpoczął wernisaż prac powstałych w ramach Mikrograntu. Wystawa dzieł wykonanych wspólnymi siłami dziadków i wnuków pokazała, jak ważny był to projekt. Goście podziwiali wielobarwne dzieła i wyobraźnię autorów.

Podczas wizyty w Niewidzialnej Ulicy doświadczaliśmy, jak cenną rzeczą jest wzrok. Zwiedziliśmy wystawę, w której całość ekspozycji, od przedmiotów codziennego użytku, sprzętu po wejście do tramwaju, identyfikowaliśmy jedynie za pomocą dotyku. Kompletna ciemność, w której oprowadzającymi były osoby niewidzące lub niedowidzące, uzmysłowiła jakie to szczęście widzieć. Odbyła się też druga część warsztatów masażu twarzy.

Przy wspólnym wigilijnym stole seniorzy spotkali się 11

grudnia w restauracji Omega. W świątecznie przybranej sali życzenia złożył prezes PSM, Jacek Kołaczek. Wśród gości byli też członkowie Rady Nadzorczej z os. Stefana Batorego i przedstawiciele administracji osiedla z kierownikiem, Januszem Piskorem. Była okazja do złożenia życzeń oraz porozmawiania o sprawach ważnych dla mieszkańców.

Następnego dnia odbyła się pierwsza część zaplanowanych na grudzień zajęć na temat samoobrony, prowadzonej przez instruktora

Wielkopolskiego Centrum Samoobrony i Bezpieczeństwa. Przedstawił on zagrożenia, jakie mogą czyhać na starsze osoby, a także sposoby radzenia sobie w sytuacjach niebezpiecznych i niebezpiecznych bez narażania własnego zdrowia.

Seniorzy wspólnie ze Stowarzyszeniem AFAZJA zaangażowali się też w realizację projektu finansowanego przez CIL Piątkowo-Wschód „Integracja w Batorym”. W

trakcie trzech warsztatów uczestnicy wysłuchali wykładu profesor UAM Małgorzaty Rutkiewicz-Hanczewskiej „Mózg a wiek, czyli nowe życie seniora”, rozmawiali o sztucznej inteligencji i wykonali osobistą ozdobę świąteczną podczas warsztatów rękodzielniczych z firmą Greenowacja.

Koniec roku zwińczyła zabawa sylwestrowa w klubie, której koszty pokrywają uczestnicy.

Beata Przybylska-Kujawa

Osiedlowy informator klubowy

Osiedle Bolesława Chrobrego

Klub Osiedlowy „PRZYJACIELE” (pawilon 110) - działania stacjonarne dla seniorów, plenerowe dla dzieci i dorosłych, wycieczki i nauka j. polskiego dla osób z Ukrainy. Program wydarzeń ruchomy, kontakt telefoniczny w godz. 10 - 18 (pon - pt).

Instruktor: Sylwia Czubała, kom. 609 008 986, e-mail: klub.przyjaciele@psm.poznan.pl

Godziny otwarcia klubu: poniedziałek 12.15-13.30 i 16 - 18; wtorek 14 - 19; środa 14 - 18; czwartek 11 - 17; piątek 16 - 18.

Osiedle Bolesława Śmiałego

Osiedlowy Klub „KORONA”, os. Bolesława Śmiałego paw.104; tel. 61 823 60 21 wew. 313

Zajęcia dla dorosłych i seniorów prowadzi Ludmiła Kłos

Klub czynny jest:

poniedziałek 9-17
wtorek 12-20
środa 12-20
czwartek od 12-20
piątek od 9-17

Osiedle Jana III Sobieskiego

Klub Osiedlowy „HETMAN”, os. Jana III Sobieskiego pawilon 52
Prowadząca Stenia Golińska; tel. 61 827 23 44

Klub czynny jest we wszystkie dni robocze od poniedziałku do piątku w godz. 13-21

Osiedle Stefana Batorego

Klub Osiedlowy „BATORY”, os. Stefana Batorego pawilon nr 38 A wejście E
Instruktor Beata Przybylska-Kujawa; tel. 61 8217 381 wew. 607

W klubie odbywają się zajęcia stałe:

poniedziałek 8.30-9.15
wtorek 9-13, 16-19
środa 9.30-10.30, 16-18
czwartek 8.15-9, 10-11, 11.30-12.15, 15-18
piątek 9-14

Os. Władysława Jagiełły i Zygmunta Starego

Klub osiedlowy os. Władysława Jagiełły 13 A
Zajęcia i imprezy okazjonalne

Osiedle Władysława Łokietka

Klub Osiedlowy „ZŁOTY LIŚĆ”, os. Władysława Łokietka 6c, tel. 603 404 071

Instruktor Małgorzata Pilch; ks.zlotylisc@o2.pl

Klub czynny jest

we wtorki i czwartki 14-17 oraz w środy 12-15

Ścieżki i zaułki (18)

Piękni, młodzi i niewinni...

Przedstawiamy kolejne fragmenty pamiętnika Celiny Lesiewicz „Ścieżki i zaułki”. Autorka jest absolwentką filologii polskiej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; bibliotekarką, nauczycielką, dziennikarką i poetką związaną z Klubem Literackim „Dąbrówka”. Przyjaźniła się z Ryszardem Kapsińskim oraz prof. Jędrzejem Stępką, artystą rzeźbiarzem i pedagogiem związanym z poznańskimi dominikanami. Publikowała także w wielu czasopiśmiech literackich. Píše wiersze i reportaże. Nie znosi podróży. Najchętniej całe życie przeżyłaby w rodzinnym Poznaniu, gdzie obecnie mieszka.

14 maja 2024, wtorek

BYŁ TO MÓJ WIELKI DZIEŃ. W Klubie Literackim „Dąbrówka” odbyło się moje spotkanie z kolegami „po piórze”, podczas którego prezentowałam swoją poezję oraz rozmawialiśmy o zapiskach ze „Ścieżek i zaułków”. Licznie zgromadzonej publiczności przedstawił mnie nieoceniony Jerzy Grupiński. Nie jestem wielką twórcą, nie wydałam nawet żadnej książki, mój dorobek to publikacje w „Protokole kulturalnym”, piśmie „Akant” i właśnie w „Echu Piątkowa”. Późno istniałam na rynku literackim, dopiero teraz coś się zaczęło dziać wokół mojej twórczości, gdy skończyłam już 50 lat. Co prawda, gdy miałam 17 lat otrzymałam wyróżnienie w konkursie literackim Stowarzyszenia Pisarzy Polskich i jako młoda dziewczyna wydałam z tego konkursu almanach „Między pustymi imionami”, a potem almanach „Dość słów” prezentujący twórczość moich przyjaciół ze studentckiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Satis Verborum”, w którym my, młodzi ludzie, pomagaliśmy osobom głównie na wózkach inwalidzkich, organizując dla nich różnego rodzaju wyjazdy na terenie Polski i Europy (byliśmy nawet na audiencji w Castel Gandolfo u Jana Pawła II) oraz różne imprezy okolicznościowe, ale potem wyjechałam z Polski i nie miałam możliwości zająć się na poważnie działalnością pisarską. Zatem teraz mam szansę odrobić zaległości, co z wielką przyjemnością czynię. Do mojego wieczoru poetyckiego przygotowywałam się starannie i chciałam zaprezentować utwory wokół jednego z głównych tematów mojej twórczości – mianowicie problematyce uzależnień. Wybrałam pięć wierszy, postanowiłam, że występ zakończę dramatycznym utworem „Wódka” zespołu „Kult”. Tymczasem J. Grupiński przerwał mi, powiedział, że może za dużo o tym alkoholu... No tak, przecież artyści „za kołnierza nie wylewają”, wiadomo... Zmieniłam zatem błyskawicznie tematykę występu

i odczytałam mój jedyny utwór o miłości damsko – męskiej, a także inny o degrengoladzie pracy w mediach, której doświadczyłam stając się niejako „upadłym aniołem” oraz wiersz „Kobieta” - bardzo dynamiczny, o charakterze manifestu w sprawie praw kobiet, ponieważ jestem przekonana, iż po czasach patriarchy nadchodzi nowa epoka – właśnie pań. Moją twórczość omówiła fachowo krytycznym piórem Danuta Ewa Dachtera, a Małgorzata Łysowka – Szczęsna odczytała recenzję wspomnianego almanachu „Dość słów”, który ma szansę stać się głosem pokolenia pisarzy urodzonych w roku 1970. Sala wysłuchała mnie z dużym zainteresowaniem, moje utwory poetyckie się ewidentnie spodobały, co sprawiło mi ogromną satysfakcję. Mogę śmiało powiedzieć, że czekałam na taki wieczór... 40 lat chociaż był to już czwarty mój wieczór autorski. Na sali byli obecni moi przyjaciele i po skończonym spotkaniu bardzo się cieszyłam, ponieważ otrzymałam wiele gratulacji od pisarzy a także robiliśmy mnóstwo wspólnych zdjęć. Miałam też okazję podkreślić, że jestem niezwykle wzruszona całym wydarzeniem, ponieważ zmagam się z poważną chorobą i będąc w szpitalach nie śmiałam marzyć, że dożyję chwili takiej jak właśnie ta. Mogę więc śmiało powiedzieć, że odniosłam pełen sukces!

22 maja 2024, środa

NAPOTKANY CZŁOWIEK: Nawiązałam konwersację w tramwaju nr 10 z sympatycznie wyglądającym panem w dość młodym wieku. Szybko okazało się, że ma on dystans do swojej osoby i poczucie humoru. Ma w miarę uregulowane życie, bo ma dziewczynę – panią Anię, co pochwaliłam. Ma także mieszkanie i pracę. Czyli jest – można tak powiedzieć – ustawiony. Ale zaraz dodał: „mieszkanie będzie moje za około 24 lata jak spłaca kredyt, a sztuczna inteligencja wykona moją pracę o wiele szybciej i pewnie lepiej. Natomiast temat dzieci? Za co je utrzymać? Teraz modelem rodziny jest układ dwa plus piesek, kotek”. Piesek, kotek... Mieszkam w wieżowcu.

Zaobserwowałam, że na oknach domów dość często wiszą sznurkowe siatki. To ochrona, żeby nie spadł wylegujący się tam kot albo więcej kotów. I tych siatek w oknach jest sporo na naszym osiedlu. „Piesek, kotek i para ludzi”... Może to tłumaczy „wysyp” tych siatek w oknach? I czy to nie jest tzw. szczęście, atrapa rodziny z tak zwanej finansowej konieczności? Jakie to w sumie smutne...

23 maja 2024, czwartek

NAPOTKANY CZŁOWIEK: Na swoich ścieżkach spotykam parę młodych ludzi. Dziewczyna i chłopak. Oczywiście oglądają coś w ajfonkach. Zagadałam. Pan – młody, szczupły chłopak – pokazał mi zdjęcie jakiegoś grubasa i mówi: „tak będę wyglądał za 20 lat. Gruby, tłusty”. Zraz wyjaśnił sprawę: „Pracuję 12 godzin przy mięsie”. Czyli: wykonuje niewolniczą pracę, nie ma czasu, by porządnie zjeść, żywi się jedzeniem z jakichś dowożonych posiłków i w związku z tym ma taką perspektywę na przyszłość. Dziewczyna natomiast dodała: „jestem cukiernikiem, ale pracuję jako sprzątaczką.” Czyli też praca bez jakiegokolwiek przyszłości. I co mnie uderzyło – że oni obydwój wiedzą, że nie mają wielkich szans życiowych, są skazani na nisko płatną, bardzo ciężką fizyczną pracę, ale w ogóle się nie buntują, nie szukają innych możliwości. Po prostu taka jest kolej rzeczy w kapitalizmie – wyzysk i nic tego nie zmieni. Im szybciej dany wyrobnik taśmy bądź miotły i szmaty to zaakceptuje i z tym się pogodzi, tym lepiej. Pozdrowiłam młodych ludzi. Jacy piękni, jacy właśnie młodzi i jeszcze w sumie niewinni...

9 czerwca 2024, niedziela

NAPOTKANY CZŁOWIEK: Wybrałam się zagłosować na mojego kandydata. Do autobusu wsiadła bardzo starsza pani z drugą, młodszą. Szybko okazało się, że to matka i córka. Co zwróciło moja uwagę: niezwykła miłość i szacunek oraz opieka i dobroć młodszej pani w stosunku do staruszki. Szybko okazało się, że to pani Czesława – starsza i Danuta – młodsza. Dzisiaj, kiedy jest tyle chamstwa, tyle wulgarności wokół nas, kiedy całe rodziny bywają skłócone i trwa „wysciąg szczurów”, ta pani Danuta, która z dumą podkreślała, że „mama ma już 92 lata i jest – dzięki Bogu – w świetnej formie” wydała mi się taka szlachetna, taka niewinna, taka pełna godności – przecież ile rodzin tylko marzy o tym, by pozbyć się najstarszego członka rodziny, oddać do domu opieki, przejąć majątek... Pogrążyłam pani Danucie niezwykle pięknej relacji z matką i... już trzeba było wysiąść by zagłosować.

Celina Lesiewicz

Prosto z miasta

Wieczne kuszenie podatników

Znowu trzeba rozpoczynać nowy rok. Kiedyś może to nawet bywało nieco zabawne, że można tak ni z tego ni owego rozpoczynać coś na nowo. Ale jak już tyle razy się rozpoczynało, lepiej nawet nie liczyć ile, i zawsze kończyło się tak samo, to wszelkie złudzenia pryskają. Znowu rozpoczniemy, pomęczymy się trochę z datą, a jak już się ona nam utrwali, to rok się będzie miał się ku końcowi i trzeba będzie znowu myśleć o kolejnym nowym roku.

★★★

A ten właśnie się rozpoczynający trudno jakoś witać ze szczególnie wielkim optymizmem. Wprowadzeniem do tego, co może nas czekać w nadchodzących miesiącach są podwyżki opłat za przejazdy komunikacją miejską oraz parkowanie w śródmieściu, którymi uraczyli poznaniaków miejscy radni. Zwłaszcza rosnące koszty tramwajów i autobusów mogą irytować mieszkańców. Nieustannie są oni bowiem zachęceni do korzystania ze środków miejskiej komunikacji i słyszą zeusąd zapewnienia jak to będzie ona rozwijana i udoskonalana. Pewnie będzie ale kiedyś, a pieniądze od pasażerów są wyciągane już teraz. Tymczasem w wielu miastach Europy, a nawet Polski, wprowadzana jest bezpłatna komunikacja miejska i o dziwo całkiem dobrze ona funkcjonuje. W rzekomo tak wspaniale zarzą-

dzanym Poznaniu o takim rozwiązaniu można jedynie pomarzyć.

★★★

Przy okazji wprowadzania miejskich podwyżek powrócił temat poznaniaków, którzy mieszkają w Poznaniu, ale zameldowani są w innych miastach i tam płacą podatki. A włodarzom Poznania zależy by odprowadzali je do poznańskiej kieszki, oznacza to bowiem większe wpływy, a także w uzależnionych od nich rządowych dotacjach. Od lat trwa więc kuszenie podatników, ale raczej z miernymi skutkami. Szumnie wprowadzana Karta Poznaniaka, przysługująca każdemu płacącemu podatki w tym mieście, miała oferować w założeniu wiele atrakcyjnych profitów. Ale na założeniu chyba jakoś się skończyło, bo proponowane w niej profity mało kogo przyciągają. Brakuje marcewki, to trzeba sięgnąć po bacik i przy okazji podwyżek parkingowych przewidziano wyższe stawki opłat dla unikających płacenia podatków w Poznaniu. Może taki argument niektórych przekona, że jednak warto być „pełnopodatkowym” poznaniakiem.

★★★

Chociaż chyba byłoby lepiej gdyby przemawiały za tym inne racje. Przede wszystkim to, że w mieście nad Wartą żyje się lepiej, wygodniej i przyjemniej niż w innych miejscach. Zwłaszcza w podpoznańskich gminach, które głównie wysy-

sają poznaniaków z miasta. Poza rogatkami Poznania wyrastają jak grzyby po deszczu kolejne osiedla, niby gminne czy nawet wiejskie, ale przecież w pełni miejskie z licznymi wygodami i atrakcjami oraz niższymi podatkami. Ich mieszkańcy w dużym stopniu uzależnieni są, a nawet często wykorzystują poznańską infrastrukturę komunalną, edukacyjną, medyczną i kulturalną, czy jednak dokładają się do jej utrzymania i rozwoju w należytym stopniu? Można mieć co do tego spore wątpliwości. Tym bardziej że to właśnie podpoznańskie gminy należą do najbogatszych w kraju. Czy ten stan zadowolają sobie? Trochę też, ale głównie dzięki Poznaniowi. Bez sąsiedztwa z tym wielkim i ciągle cierpiącym na niedoinwestowanie ośrodkiem miejskim te gminy byłyby tylko gminami. We wspólnym dobrze pojętym interesie jest więc by one oraz Poznań się rozwijały.

★★★

A do tego potrzebne są – ponieważ tyle się teraz mówi o bezpieczeństwie to odwołamy się do porównania militarne- go - tak jak do prowadzenia wojny tylko trzy rzeczy: pieniądze, pieniądze i jeszcze raz pieniądze. Pozostaje zatem życzyć sobie aby w tym roku było ich jak najwięcej, zarówno w miejskiej kasie, jak i w kieszeniach zwykłych poznaniaków.

WIST

Wokół Piątkowa

Białoruś bliska i daleka

Ulica Białoruska jest na osiedlu Wschrowe Wzgórze, równoległa do Połabskiej, łączy się z Serbską.

Do istnienia państwa białoruskiego jesteśmy już przyzwyczajeni, ale w rzeczywistości tradycje tego państwa nie są długie. W okresie wczesnośredniowiecznym na terenie dzisiejszej Białorusi było kilka państw wschodniosłowiańskich, m.in. Księstwa: Połockie, Turowskie i Smoleńskie. Później większość obszaru dzisiejszej Białorusi znalazła się w granicach Wielkiego Księstwa Litewskiego, a od 1569 roku - Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Językiem urzędowym był ruski i dopiero w 1696 roku językiem państwowym stał się polski. O białoruskiej świadomości narodowej wtedy jeszcze nie było mowy. Większość przedsięwzięć społecznych i politycznych powiązanych było z Litwą i Polską. Nie zapominajmy, że podobnie było wtedy na obszarze dzisiejszej Ukrainy, choć dziś raczej wspomina się o tym niechętnie.

W okresie zaborów teren dzisiejszej Białorusi w całości znalazł się w granicach Rosji. Mimo różnicy języka warstwy bardziej wykształcone ciążyły jednak ku tradycjom polskim, a w czasie powstania

styczniowego opowiedziały się po stronie Rządu Narodowego. Najsłynniejszymi postaciami tego miejsca i czasu stali się Konstanty Kalinowski i Zygmunt Sierakowski, którzy opowiadali się za wskrzeszeniem unii polsko-litewskiej; obydwaj zresztą za tę sprawę oddali życie. Mieszkańców tych ziem najogólniej określano jako Rusinów.

Sytuacja znacznie się skomplikowała dopiero na przełomie XIX i XX wieku. Był to czas kształtowania się nowych świadomości narodowych w środkowej Europie. Najsilniej proces ten ujawnił się na terenie dzisiejszej Ukrainy, gdzie ukraiński ruch państwowotwórczy niemal od razu znalazł się w konflikcie z Rosją i kręgami polskimi. Białoruska świadomość narodowa kształtowała się wolniej, głównie z braku silnej warstwy ludzi wykształconych, elit intelektualnych - późniejszej inteligencji. W 1902 roku Wacław Iwanowski powołał Białoruską Partię Rewolucyjną, w roku następnym bracia Iwan i Anton Łukiewiczowie powołali Białoruską Rewolucyjną Hromadę - organizację, która zaczęła wydawać pierwszą legalną gazetę białoruską: „Nasza Dola”.

Po raz pierwszy Białoruś ogłosiła nie-

zależność 25 marca 1918 roku. Potem dochodziło do kilkakrotnych zmian nazwy tego obszaru; Najpierw była to Białoruska Republika Ludowa, potem Białoruska Socjalistyczna Republika Radziecka, wreszcie Litewsko-Białoruska Republika Rad. Później, w okresie wojny polsko-bolszewickiej i kształtowania się wschodniej granicy Rzeczypospolitej i czasowej wojkowej współpracy polsko-białoruskiej, w wyniku traktatu brzeskiego obszar ten został podzielony pomiędzy ZSRR i Polskę. Po tragicznych dla Białorusinów doświadczeniach II wojny światowej, ostatecznie została ustalona granica pomiędzy Polską i ZSRR, powstała wtedy białoruska Socjalistyczna Republika Radziecka.

Pełną niepodległość uzyskała Białoruś w 1991 roku, po rozpadzie Związku Radzieckiego. Powstała wtedy Wspólnota Niepodległych Państw złożona z Rosji, Białorusi i Ukrainy. Istotny był zwłaszcza układ między Rosją i Białorusią, w dużej mierze uzależniony od dostaw surowców energetycznych z Rosji. Od 1994 roku krajem, już republiką prezydencką, autorytarnie rządzi Aleksandr Łukaszenka.

Marek Rezler

Współczesne koledowanie

Kiedyś inne zimy miałem...

W okolicyświątecznej atmosferze przedstawiamy utwór szczególnie. Niezwykłą „Koledę” łączącą tradycję ze współczesnością. Jej twórcą jest Krzysztof Szymoniak.

Autor urodził się w roku 1953 w Kępnie. Od roku 1969 mieszka w Gnieźnie, od połowy lat 80. zawodowo związany z Poznaniem. Ostatni sekretarz redakcji poznańskiego miesięcznika „Nurt” oraz założyciel i pierwszy redaktor naczelny ogólnopolskiego dwutygodnika literackiego „Nowy Nurt”. Absolwent poznańskiej polonistyki. Laureat, z roku 1988, poznańskiego Medalu Młodej Sztuki za reportaże literackie oraz srebrnego medalu „Za zasługi dla rozwoju twórczości fotograficznej”, nadanego w roku 2019 przez Fotoklub Rzeczypospolitej Polskiej. Przez ostatnie 20 lat był wykładowcą na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W swoim dorobku posiada kilka zbiorów wierszy, kilka tomów prozy oraz cztery tomy eseistyki okółofotograficznej, w tym dwutomową monografię „Bez przysłony” poświęconą w całości, ukazującemu się przez 13 lat „Kwartalnikiowi Fotografia”. Autor tekstów o literaturze i fotografii, uczestnik wystaw indywidualnych i zbiorowych.

Prezentowany poniżej utwór można wysłuchać także w wersji muzycznej, link do YT:

<https://www.youtube.com/watch?v=mxmzTMEiZRk>

Koleda

Mam stół, ale bez serwety białej,
Mam rybę, ale bez ogona,
Kiedyś chyba inne zimy miałem
I miłość lepszą, taką... jak to ona...
Dzisiaj w butach leżę na tapczanie,
Dziś moje noce robak snów pożera.

Za oknem smród – samochodów czkanie,
A w szparach świata żebracza opera.

*Koleda, koleda po ziemi się niesie,
A ja na swych metrach jak ci wilcy w lesie.
Zauwżę se czasem, z kąta w kąt spojieram
I smutno mi, Boże, jak jasna cholera.*

Na moim stole kurz i wspomnienia,
Nad moim stołem tylko cień jemioly,
Szczęście gości u mnie od niechcienia,
Jestem więc święty, nie jestem wesoły.
Myślę: żal mi dobrych spraw i zdarzeń,
Które odeszły z częścią mego trwania.
Może jutro los i to wymaże,
Co dziś z wysiłkiem układa się w zdania.

*Koleda, koleda po ziemi się niesie...
A ja na swych metrach jak ci wilcy w lesie.
Zauwżę se czasem, z kąta w kąt spojieram
I smutno mi, Boże, jak jasna cholera.*

Cisza tu taka, że aż serce boli,
Za kilka godzin gwiazda z nieba spadnie.
Idę choć leżę, w mig choć powoli,
By – blednąc głupio – chociaż skwierczeć ładnie.
Na moim stole nie pachnie sianem,
Do mego pieca nikt nie przyłgnie mrozem.
Teraz jest noc, słów nie spisano,
Rodzi się człowiek, siebie mu zawiożę.

*Koleda, koleda po ziemi się niesie...
A ja na swych metrach jak ci wilcy w lesie.
Zauwżę se czasem, z kąta w kąt spojieram
I smutno mi, Boże, jak jasna cholera.*

Krzysztof Szymoniak

Malarskie pasje

Krajobraz ze śniegiem

W przedświąteczny czas swe obrazy zaprezentował w przestronnym holu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 Stanisław Rakowski, mieszkaniec os. Władysława Łokietka. Jest samoukiem, ale malarstwo – jak sam mówi – fascynowało go od dzieciństwa. Zawsze lubił malować i rysować. Swoim artystycznym pasjom oddaje się od lat. A są one wielkie, bo maluje nie tylko tradycyjne obrazy ale także duże malowidła ścienne. Ozdabiają one znaczne połacie ścian korytarzy. Są wśród nich także zimowe krajobrazy. Wprowadzeniem w świąteczny nastrój jest także witażąca w progu szkoły wystawa uczniowskich prac nagrodzonych w piernikowym konkursie.

Pięć inscenizacji w plenerze

Plenerowa inscenizacja „Dziadów” na Piątkowie, o której informowaliśmy w grudniowym numerze „Echa” nie była jedynym przedsięwzięciem zorganizowanym w minionym roku przez Stowarzyszenie Magiel Artystyczny, które realizuje projekt „Ma-

nufaktura Kultury”, finansowany z Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2024. W ramach tego projektu w ciągu roku odbyło się dziewięć przedstawień, w tym pięć plenerowych. Organizatorem wszystkich było Stowarzyszenie Magiel Artystyczny.

W zorganizowanie listopadowego przedstawienia „Dziadów” na piątkowskim boisku pomiędzy blokami włączyła się Administracja os. Jana III Sobieskiego, która przygotowała dla uczestników ognisko z kiełbaskami.

OD SYLWESTRA	16	OBRAZ W CERKWI	DO BARSZCZU	BÓG NA OLIMPIE	EPOPEJA WERGILIUSZA	ZAPCHAĆ, NAKLAŚĆ
NP. PAPIERU		14				
STOLICA PAŁUK		TWORZY SZUWARY				
		PRZYPRAWA	11		8	
			METR SZEŚCIENNY			7
MNISZKA BUDDYJSKA			WIOSKA			
			ŚCIANA	15		
KRÓTKI JAPONSKI WIERSZ	3	MAŁA CZARNA		SPREZENTOWAĆ		
				JA I KTOŚ		
				SZUKAŁ MILIONA	13	ZALICZKA
ŁÓDKA NA KANAŁE DUBAJSKIM				DUMNY PTAK		9
		SZEF JUHASÓW	MIASTO W BAWARII	LISTKI W ROSOLE		
				12		
	4			WYPUSTKA NEURONU		10
RZĘKA WE FRANCJI			BIJE ASA			KRAINA CZARNO-KSIĘŻNIKA
KRZEW JAK DŹWIĘK				BYLINA SŁONECZNYCH WZGÓRZ	5	
WYSPA W NORWEGII				METYLO-FENOL		1

Krzyżówka nr 1

1	2	3	4	5	6	7	8
9		10	11	12	13		
14	15	16					

HUMORKI

Chodzi baka po hali i widzi, że ceper robi pompki.

- Pirwszy raz widze taki halny coby babe spod chłopa wywiało. Hej!

★★★

- Doktorze, mam depresję.

- Najskuteczniejszym lekarstwem na to jest zanurzyć się po uszy w robocie.

- Ale ja beton mieszam...

★★★

- Mam dziś dla ciebie Janku dwie wiadomości: dobrą i złą.

- Mów, bo oglądam mecz.

- Odchodzę od ciebie!

- A ta zła?

★★★

- Panie, jaki to autobus - pyta baba kierowcy.

- Czerwony.

- Ale dokąd?

- Do połowy, dalej są okna.

Odwaznie w Nowy Rok.
Rozwiązanie krzyżówki nr 1:

★★★ Gwiazdy mówią... po naszymu ★★★

Wiara ino wew te gwiazdy szpycuje, kalafy zadziyro jak kejter do księżycu abo w cajtungi je cinyngiem wtyko. Nasze „Echo” tyż gorsze nie może być i swój horoskop musi mieć leżeć na zadniej stronie. Blubry o przyszłości im barzy tajemnicze, tym prawdziwsze, dlatego podajemy je po naszymu. Jeśli ktoś nie rozumie, niech mu gzyby abo jaki wuja objaśni.

BARAN (21.03 - 20.04). Nowy rok rozpocznesz karnawałowymi szalenstwami, a zaś dalej będzie ino jeszcze lepiej. Szykuje ci się fest lofrowanie po całkiem świecie a także różne balangi ze starą wiarą.

BYK (21.04 - 21.05). Święta i karnawałowe balangi jakoś przepynkałeś.. Teraz czas na porzunski wew chałupie, różne klunkry i klamoty najlepiej wyćpnąć na gemyle. Warto też sie ustatkować oraz pomyśleć o zdrowiu bo może zaszwan-kować.

BLIŹNIĘTA (22.05 - 21.06). Na słodkie nygusowanie musisz trochę poczekać. Ale zaś latem skapnie ci wuchta bejmów. Wydasz je na rajzy zez famułą albo na kolejne porzundki i remonty wew chałupie.

RAK (22.06 - 22.07). Zamiast ciągiem bez okrągły rok bręczać i borchać się na całki świat, lepiej daj se więcej luzu i przestań szporać. Fundnij szczuonom nowe ancugi i zabierz całą famułą na dalekie rajzy.

LEW (23.07 - 22.08). W tym roku twoja akuratna robota i chapanie za kumpli zostaną wreszcie docenione. Chociaż może nie od razu. Skapną ci jednak awanse, nagrody oraz dodatkowa wuchta bejmów.

PANNA (23.08 - 22.09). W nadchodzące tygodnie warto zadbać o zdrowie. Kondycję fizyczną najlepiej poprawisz na rajzach wew góry abo nad ciepłe morza. Zez takich wygibów wyniknąć mogą całkiem fime znajomości.

WAGA (23.09 - 22.10). Nowy rok najlepiej witaj aktywnie, na spacerach zez kejtrelem abo inszych wygibach. Jednak zez chapaniem wew kolejnych miesiącach nie przesadzaj, bo jeszcze się oberwiesz i zdrowie przenorasz.

SKORPION (23.10 - 22.11). Przed znajomą wiarą wew robocie zbytnio się nie staluj i po próżnicy nie blubraj. Za frechownie też se nie poczynaj, bo ino poruty narobisz abo i w kalafę zarobisz.

STRZELEC (23.11 - 21.12). Zez wielkim szwungiem zabieraj się od początku roku do wprowadzenie swych pomysłów w życie. Gwiazdy będą ci ciągiem sprzyjać i na wsparcie znajomej wiary też możesz liczyć.

KOZIOROŻEC (22.12 - 20.01). Na nygusowaniu przepynkałeś jakoś miniony rok i wystarczy. Dość już bręczenia i glapienia się wew telewizor. Zamiast psio-czyć na wszystkich, bierz się do chapania i zorgowania bejmów.

WODNIK (21.01 - 20.02). Bez całki rok nie daj famule włożyć se na głowę. Zwłaszcza gzubów, którzy ciągiem ino szuszwołą, poustawiaj jak należy. Ale zaś porzundek wew chałupie i całkiej famule być musi.

RYBY (21.02 - 20.03). Wew nowym roku musisz przyłożyć się do akuratnego pozalatwania wszelkich spraw urzędowych oraz zaprowadzeniu ładu w papierach. Porzundek wew kwitach oraz życiu, ale zaś musi być.

BIURO RACHUNKOWE

Oferujemy usługi księgowo-podatkowe w zakresie:

- prowadzenie podatkowej książki przychodów i rozchodów
- ewidencję przychodów dla ryczałtowców
- prowadzenie ksiąg handlowych
- prowadzenie całości spraw pracowniczych (kadry, płace, ZUS)
- pomoc w założeniu działalności
- doradztwo z zakresu prawa pracy
- rozliczanie dotacji otrzymanych z UE oraz z Urzędu Pracy
- ubezpieczenia na życie i majątkowe (auto, dom, firma, podróż)

Posiadamy licencję Ministerstwa Finansów

od 20 lat oraz certyfikat Eksperta usług

księgowych wydawany

przez Stowarzyszenie

księgowych w Polsce

tel. 501 721 800, 609 804 676

biuro@ibiurorachunkowe.net

ul. Naramowicka 152a, pon-pt 9.00-17.00

Prosimy o telefoniczne umawianie wizyty

STUDIO
ROLETY

www.studiorolety.pl

ŻALUZJE PLISY ROLETY ZASŁONY

61-619 Poznań ul. Naramowicka 152 B

tel./fax 61 656 97 03

kom. 502 658 521

biuro@studiorolety.pl

Godziny otwarcia:

ul. Łużycka

Pn-Pt 10:00-18:00

Sob 10:00-14:00

TESCO

ul. Naramowicka

ROLETY

ul. Stelawy

POZNAŃSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA I PIĄTKOWSKIE CENTRUM KULTURY
Os. B. Chrobrego 117A
Tel.: 61/822 38 33

ZAPRASZAJĄ NA

ZIMOWISKO

ZAPRASZAMY DZIECI w wieku 7-12 lat
od 20.01 do 24.01
i od 27.01 do 31.01. W Klubie
2025r.

KORONA Zapewniamy atrakcyjny program kulturalno sportowo rekreacyjny

ZAPEWNIAMY:
* Spotkania w KORONIE, prezentacje, gry i zabawy, zajęcia plastyczne, zajęcia teatralne. * Kino Plaza - film.
* Centrum sportowe NIKU - turnieje, gry, bowling. * Basen ATLANTIS. * Klub KORONA-Os. B. Śmiatego, Pawilon 104

W GODZ. 8.00-16.00
Obiad ok. godz. 15.00

PSM SP 35
os. Wł. Łokietka 104
61-616 Poznań

zaprasza na

TENIS STOŁOWY

Poniedziałek & Środa
16:00 - 19:30

POZNAŃSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
POZNAŃ

styczeń

- Ś 1 **Mieczysława, Marii, NOWY ROK**
- C 2 Bazylego, Grzegorza
- P 3 Danuty, Genowefy
- S 4 Anieli, Angeliki
- N 5 **Szymona, Edwarda**
- P 6 **Kacpra, Melchiora, Baltazara, TRZECH KRÓLI**
- W 7 Rajmunda, Lucjana
- Ś 8 Seweryna, Mściśława
- C 9 Marceliny, Juliana
- P 10 Jana, Wilhelma
- S 11 Honoraty, Matyldy
- N 12 **Arkadiusza, Czesławy**
- P 13 Weroniki, Hilarego
- W 14 Feliksa, Krzesimira
- S 15 Pawła, Domostława
- C 16 Marcelego, Włodzimierza
- P 17 Antoniego, Jana
- S 18 Małgorzaty, Piotra
- N 19 **Henryka, Mariusza**
- P 20 Fabiana, Sebastiana
- W 21 Agnieszki, Jarosława, DZIEŃ BABCI
- S 22 Anastazego, DZIEŃ DZIADKA
- C 23 Ildefonsa, Rajmunda
- P 24 Franciszka, Felicji
- S 25 Miłosa, Tatiany
- N 26 **Tytusa, Tymoteusza**
- P 27 Jerzego, Anieli
- W 28 Tomasza, Juliana
- S 29 Franciszka, Zdzisława
- C 30 Martyny, Macieja
- P 31 Jana, Ludwika

luty

- S 1 Brygidy, Ignacego
- N 2 **Marii, Mirosława, MATKI BOSKIEJ GROMNICZNEJ**
- P 3 Oskara, Błażeja
- W 4 Joanny, Weroniki,
- Ś 5 Adelajdy, Agaty
- C 6 Pawła, Doroty
- P 7 Ryszarda, Romualda
- S 8 Hieronima, Sebastiana
- N 9 **Apolonii, Eryki**
- P 10 Jacka, Scholastyki
- W 11 Marii, Olgierda
- S 12 Eulalii, Modesta,
- C 13 Katarzyny, Grzegorza
- P 14 Cyryla, Metodęgo, WALENTYNY
- S 15 Jowity, Faustyna
- N 16 **Danuty, Julianny**
- P 17 Zbigniewa, Aleksego,
- W 18 Konstancji, Szymona
- Ś 19 Konrada, Arnolda
- C 20 Leona, Ludomira
- P 21 Piotra, Eleonory
- S 22 Małgorzaty, Wiktora
- N 23 **Polikarpa, Izabeli,**
- P 24 Bogusza, Macieja
- W 25 Cezarego, Wiktora
- Ś 26 Aleksandra, Mirosława
- C 27 Anastazji, Gabriela
- P 28 Józefa, Makarego

marzec

- S 1 Antoniny, Albina
- N 2 **Heleny, Pawła**
- P 3 Kunegundy, Tycjana
- W 4 Kazimierza, Eugeniusza
- Ś 5 Adriana, Fryderyka, POPIELEK
- C 6 Róży, Wiktora
- P 7 Perpetuy, Felicjy
- S 8 Jana, Beaty, DZIEŃ KOBIET
- N 9 **Franciszki, Brunona**
- P 10 Cypriana, Marcelego
- W 11 Konstantego, Benedykta
- S 12 Bernarda, Alojzego
- C 13 Bożeny, Krystyny
- P 14 Matyldy, Leona
- S 15 Ludwika, Klemensa
- N 16 **Izabeli, Hilarego**
- P 17 Zbigniewa, Patryka
- W 18 Cyryla, Edwarda
- Ś 19 Bogdana, Józefa
- C 20 Klaudii, Maurycego
- P 21 Benedykta, Lubomira
- S 22 Katarzyny, Bogusława
- N 23 **Pelagii, Feliksa**
- P 24 Gabriela, Marka
- W 25 Marii, Marioli,
- Ś 26 Emanuela, Teodora
- C 27 Lidii, Ernesta
- P 28 Anieli, Jana
- S 29 Wiktoryna, Eustachego
- N 30 **Jana, Amelii**
- P 31 Balbiny, Kornelii

kwiecień

- W 1 Grażyny, Zbigniewa
- Ś 2 Franciszka, Teodozji
- C 3 Ryszarda, Sylwestra
- P 4 Izidora, Wacława
- S 5 Ireny, Wincentego
- N 6 **Celestyna, Wilhelma**
- P 7 Jana, Rufina
- W 8 Maksyma, Seweryna
- Ś 9 Dominika, Marii
- C 10 Makarego, Michała
- P 11 Filipa, Leona,
- S 12 Juliana, Zenona
- N 13 **Przemysława, Idy**
- P 14 Waleriana, Justyny
- W 15 Teodora, Anastazji
- S 16 Bernadetty, Julii
- C 17 Roberta, Rudolfa
- P 18 Bogusławy, Alicji
- S 19 Adolfa, Leontyny
- N 20 **Agnieszki, Czesława, WIELKANOC**
- P 21 **Feliksa, Anzelm, WIELKANOC**
- W 22 Łukasza, Leona
- Ś 23 Grzegorza, Wojciecha
- C 24 Grzegorza, Fidelisa
- P 25 Jarosława, Marka
- S 26 Marzeny, Marii
- N 27 **Zyty, Teofila**
- P 28 Piotra, Ludwika
- W 29 Katarzyny, Roberta
- S 30 Plusa, Mariana

maj

- C 1 **Józefa, Wojciecha, ŚWIĘTO PRACY**
- P 2 Zygmunta, Atanazego
- S 3 **Marii, KONSTYTUCJI 3 MAJA**
- N 4 **Moniki, Floriany**
- P 5 Ireny, Waldemara
- W 6 Filipa, Jakuba
- Ś 7 Benedykta, Ludmiły
- C 8 Stanisława, Marka
- P 9 Grzegorza, Katarzyny
- S 10 Antoniny, Izidora
- N 11 **Władysława, Ignacego**
- P 12 Pankracego, Dominika
- W 13 Gerwazego, Roberta
- Ś 14 Bonifacego, Macieja
- C 15 Zofii, Izidora
- P 16 Szymona, Andrzeja
- S 17 Brunona, Sławomira
- N 18 **Aleksandry, Eryka**
- P 19 Krystyna, Piotra
- W 20 Aleksandra, Karola
- Ś 21 Jana, Wiktora
- C 22 Heleny, Wiesławy
- P 23 Iwony, Emilii
- S 24 Joanny, Zuzanny
- N 25 **Grzegorza, Urbana**
- P 26 Filipa, Pauliny, DZIEŃ MATKI
- W 27 Juliana, Augustyna
- Ś 28 Justyny, Jaromira
- C 29 Magdaleny, Teodozji
- P 30 Jana, Karola
- S 31 Anieli, Petroneli

czerwiec

- N 1 **Jakuba, Konrada, DZIEŃ DZIECKA**
- P 2 Marcelina, Piotra
- W 3 Leszka, Kwiryna,
- Ś 4 Franciszka, Karola
- C 5 Bonifacego, Walerii
- P 6 Norberta, Dominiki
- S 7 Roberta, Wiesława
- N 8 **Seweryna, Maksyma, ZIELONE ŚWIĄTKI**
- P 9 Anny, Pelagii
- W 10 Małgorzaty, Bogumila,
- Ś 11 Barnaby, Feliksa
- C 12 Jana, Janiny
- P 13 Antoniego, Lucjana
- S 14 Rufina, Walerego
- N 15 **Jolanty, Wita,**
- P 16 Aliny, Anety
- W 17 Laury, Marcjana
- Ś 18 Elzbiety, Marka
- C 19 **Romualda, Protazego, BOŻE CIAŁO**
- P 20 Bogny, Bogumily
- S 21 Alojzego, Alicji
- N 22 **Pauliny, Tomasza**
- P 23 Wandy, Zenona, DZIEŃ OJCA
- W 24 Danuty, Jana
- Ś 25 Doroty, Wilhelma
- C 26 Jana, Pawła
- P 27 Władysława, Cyryla
- S 28 Ireneusza, Leona
- N 29 **Piotra, Pawła**
- P 30 Emilii, Lucyny

lipiec

- W 1 Haliny, Mariana
- Ś 2 Juliana, Urbana
- C 3 Anatola, Tomasza
- P 4 Teodora, Elzbiety
- S 5 Karoliny, Antoniego
- N 6 **Dominiki, Łucji**
- P 7 Cyryla, Metodęgo
- W 8 Elzbiety, Eugeniusza
- Ś 9 Weroniki, Zenona
- C 10 Olafa, Filipa
- P 11 Benedykta, Olgi
- S 12 Jana, Brunona
- N 13 **Andrzeja, Kingi**
- P 14 Kamila, Bonawentury
- W 15 Włodzimierza, Henryka
- Ś 16 Marii, Benedykta
- C 17 Jadwigi, Bogdana
- P 18 Kamila, Szymona
- S 19 Wincentego, Marcina
- N 20 **Czesława, Małgorzaty**
- P 21 Daniela, Wawrzyńca
- W 22 Marii, Magdaleny
- Ś 23 Brygidy, Apolinarego
- C 24 Kingi, Krystyny
- P 25 Krzysztofa, Jakuba
- S 26 Anny, Joachima
- N 27 **Julii, Natalii**
- P 28 Wiktora, Walentego
- W 29 Marty, Olafa
- Ś 30 Piotra, Ludmiły
- C 31 Ignacego, Heleny

sierpień

- P 1 Alfonsa, Juliana
- S 2 Euzebiusza, Gustawa
- N 3 **Nikodema, Lidii**
- P 4 Dominika, Protazego
- W 5 Mariana, Oswalda
- Ś 6 Sławy, Jakuba
- C 7 Sykstusa, Donaty
- P 8 Cypriana, Dominika
- S 9 Ryszarda, Romana
- N 10 **Borysa, Wawrzyńca**
- P 11 Zuzanny, Włodzimierza
- W 12 Klary, Lecha
- Ś 13 Diany, Hipolita
- C 14 Alfreda, Maksymiliana
- P 15 **Marii, WNIEBOWZJĘCIE NMP**
- S 16 Stefana, Rocha
- N 17 **Jacka, Julianny**
- P 18 Heleny, Ilony
- W 19 Bolesława, Jana
- Ś 20 Bernarda, Sobiesława
- C 21 Joanny, Plusa
- P 22 Cezarego, Zygryfda
- S 23 Róży, Filipa
- N 24 **Bartłomieja, Jerzego**
- P 25 Józefa, Ludwika
- W 26 Marii, Zefiry
- Ś 27 Moniki, Cezarego
- C 28 Patrycji, Augustyna
- P 29 Sabiny, Jana
- S 30 Feliksa, Małgorzaty
- N 31 **Bohdana, Rajmunda**

wrzesień

- P 1 Bronisławy, Idziego
- W 2 Juliana, Stefana
- Ś 3 Izabeli, Grzegorza
- C 4 Róży, Rozalii
- P 5 Doroty, Teodora
- S 6 Beaty, Eugeniusza
- N 7 **Reginy, Melchiora**
- P 8 Marii, Adrianny
- W 9 Piotra, Sergiusza
- Ś 10 Łukasza, Mikołaja
- C 11 Jacka, Piotra
- P 12 Marii, Gwidonia
- S 13 Jana, Eugenii
- N 14 **Bernarda, Cypriana**
- P 15 Albiny, Nikodema
- W 16 Korneliusza, Cypriana
- Ś 17 Roberta, Justyny
- C 18 Stefanii, Ireny
- P 19 Teodora, Januarego
- S 20 Eustachego, Euzebii
- N 21 **Hipolita, Mateusza**
- P 22 Maurycego, Tomasza
- W 23 Tekli, Bogusława
- Ś 24 Gerarda, Teodora
- C 25 Władysława, Aurelii
- P 26 Kosmy, Damiana
- S 27 Wincentego, Justyny
- N 28 **Wacława, Marka**
- P 29 Michała, Gabriela
- W 30 Hieronima, Felicji

październik

- Ś 1 Danuty, Remigjusza
- C 2 Dionizego, Teofila
- P 3 Teresy, Jana
- S 4 Rozalii, Franciszka
- N 5 **Apolinarego, Placyda**
- P 6 Artura, Brunona
- W 7 Marii, Marka
- Ś 8 Brygidy, Pelagii
- C 9 Wincentego, Arnolda
- P 10 Daniela, Leona
- S 11 Aldony, Emilia
- N 12 **Rudolfa, Maksemiliana**
- P 13 Edwarda, Teofila
- W 14 Bernarda, Kaliksta
- Ś 15 Jadwigi, Teresy
- C 16 Małgorzaty, Aurelii
- P 17 Ignacego, Wiktora
- S 18 Juliana, Łukasza
- N 19 **Pawła, Ziemowita**
- P 20 Ireny, Jana
- W 21 Urszuli, Jakuba
- Ś 22 Filipa, Salomei
- C 23 Seweryna, Honorata
- P 24 Marcina, Antoniego
- S 25 Bonifacego, Darii
- N 26 **Lucjana, Ewarysta**
- P 27 Iwony, Sabiny
- W 28 Szymona, Tadeusza
- Ś 29 Wioletty, Felicjana
- C 30 Zenobii, Przemysława
- P 31 Krzysztofa, Urbana

listopad

- S 1 **Konrada, WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH**
- N 2 **Bohdana, Tomasza, ZADUSZKI**
- P 3 Sylwii, Marcina
- W 4 Karola, Olgierda
- Ś 5 Elzbiety, Sławomira
- C 6 Feliksa, Leonarda
- P 7 Antoniego, Ernesta
- S 8 Seweryna, Bogdana
- N 9 **Ludwika, Aleksandra**
- P 10 Leona, Ludomira
- W 11 **Marcina, ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI**
- Ś 12 Renaty, Witolda
- C 13 Benedykta, Stanisława
- P 14 Emilia, Wawrzyńca
- S 15 Alberta, Leopolda
- N 16 **Gertrudy, Edmunda**
- P 17 Elzbiety, Grzegorza
- W 18 Romana, Karoliny
- Ś 19 Salomei, Seweryna
- C 20 Feliksa, Anatola
- P 21 Janusza, Konrada
- S 22 Cecylii, Marka
- N 23 **Adeli, Klemensa**
- P 24 Flory, Jana
- W 25 Katarzyny, Erazma
- Ś 26 Konrada, Sylwestra
- C 27 Waleriana, Wergiliusza
- P 28 Zdzisława, Stefana
- S 29 Błażeja, Saturnina
- N 30 **Andrzeja, Justyny**

grudzień

- P 1 Natalii, Edmunda
- W 2 Pauliny, Balbiny
- Ś 3 Franciszka, Kasjana
- C 4 Barbary, Jana
- P 5 Sabiny, Krystyny
- S 6 Mikołaja, Emiliana
- N 7 **Ambrozego, Marcina**
- P 8 Marii, Klemensa
- W 9 Leokadii, Wiesława
- Ś 10 Julii, Bogdana
- C 11 Daniela, Waldemara
- P 12 Aleksandra, Joanny
- S 13 Łucji, Otylii
- N 14 **Alfreda, Jana**
- P 15 Celiny, Waleriana
- W 16 Albiny, Zdzisława
- Ś 17 Łazarza, Olimpii
- C 18 Bogusława, Gracjana
- P 19 Daniusza, Gabrieli
- S 20 Bogumila, Dominika
- N 21 **Tomasza, Piotra**
- P 22 Honoraty, Zenona
- W 23 Małgorzaty, Wiktorii
- Ś 24 Adama, Ewy, WIGILIA
- C 25 **Piotra, BOŻE NARODZENIE**
- P 26 **Szczepana, BOŻE NARODZENIE**
- S 27 Jana, Cezarego
- N 28 **Teofilii, Antoniego**
- P 29 Tomasza, Dominika
- W 30 Eugeniusza, Seweryna
- Ś 31 Sylwestra, Melanii